

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 170/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Holič, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 14/2009 a postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] odmieta pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2019 elektronicky doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ]

5. októbra 1959, [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 14/2009 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne za porušovateľa označených práv sťažovateľ označuje aj Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 952/2019 a v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie, v ktorom má sťažovateľ právne postavenie obžalovaného, sa začalo 6. februára 2009 na základe obžaloby podanej Krajskou prokuratúrou v Bratislave.

4. Sťažovateľ sa v napadnutom konaní už ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. decembra 2017 domáhal vyslovenia porušenia jeho označených práv postupom okresného súdu, pričom ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti nálezom č. k. III. ÚS 111/2018-32 z 20. júna 2018 vyslovil, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, a tiež právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní porušené boli. Ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a náhradu trov konania v sume 475,05 €.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyjadruje nespokojnosť s organizáciou súdnictva, za ktorú je podľa neho zodpovedné ministerstvo spravodlivosti, ktoré sudcom a administratívnym pracovníkom nezabezpečuje „*priestory a pracovné podmienky*“.

6. Ďalej sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že 4. februára 2019 upozornil okresný súd na jeho nečinnosť, ktorý podľa neho nekoná, a to aj napriek príkazu ústavného súdu konať vo veci bez prieťahov vysloveného v náleze z 20. júna 2018. Sťažovateľ namieta, že od nálezu ústavného súdu z 20. júna 2018 je jeho právo sústavne porušované. „*Od podanej žaloby (správne má byť obžaloby, pozn.) uplynulo už 10 rokov a porušovatelia v 1. a 2. rade nečinnosťou porušujú právo na skončenie veci v primeranej lehote a nie je v dohľade meritórne skončenie veci.*“

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„*I. Základné právo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v konaní pred Okresným súdom Bratislava I vedenom pod č. k. 4 T 14/2009 porušené boli.*

II. Okresnému súdu Bratislava I a Ministerstvu spravodlivosti SR sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov a vykonať všetky potrebné opatrenia, aby vec bolo možné v primeranej lehote meritórne skončiť.

III. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] sa priznáva zadosťučinenie v sume 9000 (deväť tisíc) EUR, ktorú je povinný Okresný súd Bratislava I a Ministerstvo spravodlivosti SR spoločne a nerozdielne zaplatiť do 2 (dvoch) mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Porušovatelia I. a II. sú povinní zaplatiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania vo výške 475,05 EUR na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, 900 27 Bernolákovo do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy (ďalej len „ústavná sťažnosť“).

11. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde podanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente je potrebné ústavnému súdu dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente; ak sa dodatočne nedoručí ústavnému súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Ústavný súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

12. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne.

16. Podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon e-Governmente“) ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajá vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

17. Podľa § 35 ods. 1 zákona o e-Governmente konverzia je postup, pri ktorom je celý, bežne zmyslami vnímateľný, informačný obsah pôvodného a) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého dokumentu v listinnej podobe, b) dokumentu v listinnej podobe transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu, c) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu.

18. Podľa § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente zaručenou konverziou je konverzia s cieľom zachovania právnych účinkov pôvodného dokumentu a jeho použiteľnosti na právne úkony vykonaná postupom pre zaručenú konverziu podľa štvrtej časti.

19. Podľa § 35 ods. 3 písm. a) zákona o e-Governmente osobou oprávnenou vykonávať zaručenú konverziu sa rozumie orgán verejnej moci, advokát a notár.

20. Podľa § 36 ods. 2 zákona o e-Governmente osoba vykonávajúca konverziu pri zaručenej konverzii podľa § 35 ods. 1 písm. b) a) transformuje pôvodný dokument v listinnej podobe na elektronický dokument, b) vytvorí osvedčovaciu doložku vo forme elektronického dokumentu, c) autorizuje osvedčovaciu doložku a novovzniknutý elektronický dokument spoločne a pripojí časovú pečiatku, d) vytvorí záznam o vykonanej zaručenej konverzii.

21. Podľa § 39 ods. 1 prvej vety zákona o e-Governmente novovzniknutý dokument zo zaručenej konverzie, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, má rovnaké právne účinky a je použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako osvedčená kópia pôvodného dokumentu, ktorého transformáciou vznikol.

III.

Právne posúdenie ústavným súdom

22. Prv ako ústavný súd pristúpi k tomu, aby posúdil podstatnú argumentáciu sťažovateľa obsiahnutú v ústavnej sťažnosti, skúma, či ústavná sťažnosť spĺňa všetky

náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde, pričom v danom prípade zistil, že splnomocnenie udelené právnomu zástupcovi na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom nebolo predložené vo forme vyžadovanej zákonom, keďže bolo ústavnému súdu predložené v elektronickej podobe podpísané len kvalifikovaným elektronickým podpisom právneho zástupcu sťažovateľa.

23. Na internetovej stránke ústavného súdu <www.ustavnysud.sk> v sekcii „Elektronické služby“ sa okrem linku na formulár na elektronické podanie na začatie konania pred ústavným súdom, ktorým možno iniciovať všetky typy konaní upravených v prvom oddiele siedmej hlavy ústavy patriacich do právomoci ústavného súdu, nachádza aj upozornenie v tomto znení: „Elektronické podanie na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky musí podávajúci podpísať kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP). V prípade, ak podanie podáva právny zástupca v mene svojho klienta, je potrebné, aby splnomocnenie právneho zástupcu, ktoré má tvoriť prílohu podania, bolo už pred priložením k formuláru podania podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP) klienta. Ak klient nemá kvalifikovaný elektronický podpis, možno splnomocnenie doručiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky buď v elektronickej podobe vykonaním zaručenej konverzie jeho podpísaného originálu z listinnej podoby do elektronického dokumentu alebo doručiť podpísaný originál splnomocnenia v listinnej podobe poštou, prípadne osobne“.

24. Zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

25. Splnomocnenie podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde je osobitnou listinou preukazujúcou oprávnenosť advokáta vykonávať procesné úkony v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za navrhovateľa ako účastníka konania. Takéto splnomocnenie je osobitným procesným úkonom navrhovateľa ako účastníka konania voči ústavnému súdu, s ktorým sú spojené závažné právne dôsledky. Na elektronickú podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona o e-Governmente, pričom oprávnenie konať v mene účastníka

konania sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo, ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal (II. ÚS 470/2018, m. m. III. ÚS 271/2018).

26. Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 262/2015 a I. ÚS 150/2016).

27. V danom prípade sťažovateľ podal elektronickými prostriedkami prostredníctvom svojho právneho zástupcu ústavnú sťažnosť aj splnomocnenie na zastupovanie v konaní, pričom splnomocnenie udelené právnomu zástupcovi zo 14. mája 2019 bolo podpísané len kvalifikovaným elektronickým podpisom právneho zástupcu sťažovateľa.

28. Z tohto dôvodu ústavný súd v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzval 25. februára 2020 právneho zástupcu sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil ústavnému súdu splnomocnenie vo forme zaručenej elektronickej konverzie alebo jeho originál v listinnej podobe. Ústavný súd zároveň právneho zástupcu sťažovateľa poučil o právnych následkoch neodstránenia týchto nedostatkov ústavnej sťažnosti. Predmetná výzva bola právnomu zástupcovi sťažovateľa účinne doručená 26. februára 2020 do jeho elektronickej schránky, čo vyplýva z údajov na elektronickej doručenke.

29. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom

a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 676/2018 III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010).

30. Právny zástupca sťažovateľa na výzvu ústavného súdu v určenej lehote žiadnym spôsobom nereagoval a nedostatky ústavnej sťažnosti v zmysle predmetnej výzvy neodstránil.

31. Ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že sťažovateľ je v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom), pričom podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta) (I. ÚS 603/2017).

32. Keďže právny zástupca sťažovateľa aj napriek výzve ústavného súdu neodstránil nedostatky ústavnej sťažnosti v stanovenej lehote, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom stanovených náležitostí. Ústavný súd pri rozhodovaní súčasne aplikoval zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, pričom z § 2 ods. 1 tohto zákona je zrejmé, že v prípade sťažovateľa, ktorému bola výzva ústavného súdu účinne doručená 26. februára 2020, nedošlo k prerušeniu plynutia určenej lehoty na odstránenie nedostatkov podanej ústavnej sťažnosti.

33. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu